

А. М. Подолинний

Грицак Євген Михайлович



ГРИЦАК Євген Михайлович (крипт. – Е. Г.; 05. 01. 1890, с. Пиратин, нині Радохів. р-ну Львів. обл. – 23. 10. 1944, табір для переселенців Оремлаз, Словаччина) – мовознавець, етнограф, публіцист, громадський діяч і педагог. Батько [Павла](#) та [Петра](#) Грицаків. Доктор філософії (1913). Навч. у Львів. університеті (1910–12), Краків. університеті (1913). Викладав в Укр. чол. гімназії у Перемишлі (Польща, від 1913): 1922–39 – проф. Під час 1-ї світової війни виступав в обороні українства перед рос. агресорами. Заарешт. 1915 і вивезений рос. окупац. владою до Києва. Після 1917 працював у навч. закладах, у Термінол. комісії ВУАН. Брав участь у Визв. змаганнях 1917–21. Заарешт. знову 1919 рос. військами. Звільн. 1923. Викладав грец., лат. та української мови у гімназіях Перемишля. Автор статей та наук. розвідок, опубл. в укр. журналах, альманахах. 1940–44 – проф. Ярослав. укр. гімназії (Польща). Виїхав до Словаччини. У таборі для переселенців заарешт. більшов. партизанами. Г. застрелив місц. партизан-комуніст. Місце поховання невідоме. Автор наук. праць і статей з мовознавства, літ-ри, історії, педагогіки, зокрема «З історії книжкового руху на Великій Україні (1917–1922)» (Рогатин, 1923), «Дитина в українських народних повір'ях і в народному лічництві: На основі дослідів нар. побуту в селі Могильна повіту Гайсин на Поділлі і в деяких околицях Галичини» // «Неопалима купина», 1995, № 3–4. Уклав кілька шкіл. підручників з української мови, «Українсько-польський і польсько-український словник» (Л., т. 1–2, 1930–31, співавт.); «Українська мова в сучасній школі» // «Рідна мова», 1934, № 2; «Неологізми в сучасній українській літературній мові» // «Новотвори в сучасній літературній українській мові» (Жовква, 1935); «Народна великодня термінологія» (1934), «Топографічні назви с. Сушиці Рикової у Старосамбірщині» (1937); «Скороти і скорочені слова в українській мові» // «Ювіл. зб. на пошану проф. І. Огієнка»

(Варшава, 1937), «Лексика с. Сушиці Рикової в Старосамбірщині» // «Літопис Бойківщини», 1937, № 10, «Перегляд головних зразків відмін і речень української мови» (Краків; Л., 1944), «Українська літературна мова в Галичині в половині XIX сторіччя» // «Зб. пам'яті І. Зілінського (1879– 1952)» (Нью-Йорк, 1994). Залишив «Короткий запис спогадів (Для себе самого)» (Балтимор; Торонто, 1980).

Рекомендована література

1. Грицак Л. Життєвий шлях проф. д-ра Євгена Грицака. Кліфтон, 1968;
2. Терещук О. Грицак Євген Михайлович // Укр. журналістика в іменах. Л., 2000. Вип. 7;
3. Гриньків К., Завадка Б. Україніст Євген Грицюк // Перемишль і Перемиська земля протягом віків. 2. Видатні діячі Перемищини: Зб. наук. пр. та мат. Міжнар. наук. конф. Перемишль, 14–15 листоп. 1998. Перемишль; Л., 2001;
4. Стех Я. Життя і загибель проф.[есора] Є. Грицака // Свобода. 2002, 19 лип.

Бібліографічний опис:

Грицак Євген Михайлович / А. М. Подолинний // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-31734>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).